

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

15. Cùm videritis abominationem desolationis, quæ dicta est à Daniele
Propheta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

cata impiorum, que nunc propter præcepta eius in contrarium, voluntati eius aduersa videntur. Et hanc blasphemiam docens, iubet nos stare attonitos, & Dei sapientiam mirari, sui cerebri spectrum Dei sapientie nomine pallians.

IN MATTHÆI CAP. XXIIII.

15. Cùm riederitis abominationem desolationis, quæ dicta est à Daniele Propheta, &c.

Difficul-
tatis huic
loci causa.
Hec locus multis ex causis obscurus est, ut parum attendentibus valde dubium sit, quæ tandem sit ista abominatione desolationis, de qua Christus loquitur. Primum abominatione desolationis, vox in Scripturis rara est, nec nisi apud Danielē & hoc loco repeatitur, nec significat abominationem desolationem iuxta consuetam Hebræorum phrasim, sed abominationem quæ desolationis causa aut principium erat. Ipsa quoque abominatione non designat aliquam rem propriam, sed ab effectu, id est, quæ execranda & abominanda est. Desolatio verò Græco quidem vocabulo τῆς ἐποκίσεως responderet, sed in Hebreo stupendam vel admirabilem potius significat. Ita verba generalissima & dubia magnam difficultatem pariunt. Deinde Danielis locus valde incertus est. Ter enim cap. 9. 11. & 12. de hac abominatione desolationis loquitur. Et cap. quidem 9. atque 11. facili clare de illa loqui videntur quæ facta est in vastatione Hierusalem, per Romanos. Quod enim cap. 9. dicitur; *In dimidiis hebdomadis deficer hostia & sacrificium, & erit in templo abominatione desolationis, & usque ad consummationem & fines perseverabit desolatio;* non nisi de cessantibus legalibus redemptione per Christum facta, & statim (ad maiorem eius rei evidentiam) templi vastatione consequente, intelligi potest. Similiter quod cap. 11. dicitur, *Venient super eum tristitia & Romani, &c. moxque paulo post, auferent iuge sacrificium, & dabunt abominationem in desolationem,* non nisi de vastatione Hierosolymæ per Romanos facta intelligi potest. Attamen cùm in fine cap. 12. sic legimus: *A tempore cùm ablatum fuerit iuge sacrificium, & posita fuerit abominatione in desolationem, dies 1290.* Beatus qui expectat & peruenit usque ad dies 1335. non nisi de fine seculi, & de sublato per Antichristum Christianorum sacrificio, eiusque breui regno intelligi posse videntur. Christus ergo hoc loco de eadem loqui videbitur.

Et pro hoc sensu faciunt Christi verba proximè præcedentia. Prædicabitur hoc Euangelium regni uniuerso orbi, & tunc veniet consummatio. Hæc enim verba non nisi de fine seculi loqui videntur. Quare de illo tempore hæc verba exponit Irenæus lib.5.

Attamen non nisi de vastatione Hierosolymitana Christum h̄ic loqui, duo inuictè demonstrant. Vnum quod subiungit: *Tunc qui in Iudea sunt, fugiant ad montes, &c.* alterum quod Lucas adiecit: *Cum videritis circumdari ab exercitu Ierusalem, tunc scitote quia appropinquat desolatio eius.* *Tunc qui in Iudea sunt, &c.* ut h̄ic in Matthæo. Quod multis verbis explicat August. epist. 80. ad Hesychium. Quare nimis impudens Caluinus est, qui ut singulariter sapiat, falli eos ait quibus videtur hoc loco notari Hierosolymitæ obsidio; nec Lucas verba illis suffragari, quia non idem quod dixit Matthæus, sed aliud quid ei dicere propositum fuit.

Quid autem illud aliud sit, non exponit. Daniel igitur cap. 11, de iugi sacrificio & de abominatione desolationis quum loquitur, non illa intelligit de quibus cap. 9. & 11. loquutus fuerat, sed illa quorum priora typus & figura fuerant. Iuge enim sacrificium Iudeorum typus erat sacrificij Christi tam in cruce quam in cena: & abominatione desolationis quæ accedit Iudeis, typus erat futura desolationis abominationis in Ecclesia Christiana per Antichristū in fine seculi venturum. Prædicatum autem fuit Euangelium toto orbe ab Apostolis ipsis, & quos illi mittebant, ut ad Rom. 10. Paulus testatur.

Nunc autem alia difficultas est, intelligendo Christum loqui de illa vastatione quam Daniel cap. 9. & 11. prædictis, Iudeis propria; quæ tamen definitè & in particulari fuerit hæc abominatione desolationis quæ stetit in templo Iudaico. Hoc enim alij volunt esse ipsam templi vastationem per Romanos factam, ut Petrus apud Clementem Const. Apost. lib. 1. Sed quia tunc fugiendi tempus non erat, illa Petri verba de fine & consummatione huius abominationis, non de ipsa in se exponi debent. Alij de idolo Antiochi dictum putant, de quo t. Machab. cap. 1. ver. 28. legitur, & de quo vaticinatur Daniel cap. 8. Sed hoc prorsus falsum esse manifestū sit, quia Christus de eo quod futurum est loquitur. Alij statuam Cæsaris à Pilato in templum inuestam, de quo Iosephus Antiq. lib. 18. c. 5. aut de equestri statua Adriani ibidem posita intelligi posse coniiciunt, ut Hieron. in hunc locum. Alij statuam Titi Imperatoris, qui urbem expugnauit, exponunt, ut Chrys-

*Abomi-
natione
desola-
tionis
quid hoc
loco signi-
ficeret.*

*Difficultas
in contra-
rium sol-
uitur.*

1.

2.

3.

4.

5. solstomus in hunc locum in pleno commentario. Alij ipsum exercitum Rom. intelligent, qui cum imaginibus Cæsaris quas in vexillis ferebant Hierosolymam obsidebant sub Cestio Floro; maximè propter verba Lucæ, *Cum videritis circumdari ab exercitu Ierusalem.* Et hunc sensum latè exponit Cæsar Baronius in Annalibus tanquam valde probabilem, quia ante illud tempus imagines Cæsaris Romani in Iudeam non inferebantur. Sed quia hæc abominatio in ipso templo futura describitur, alius sensus querendus est. Abominatio igitur desolationis stans in loco sancto, id est, in templo, ut Daniel loquitur c. 9. est illa barbara templi prophanatio quam in templo quod occupauerant, seditionis quidam Iudei Zelata dicti exercuerunt, multos in templo trucidando, & in eo quasi in castro contra ciues suos & contra Romanos bellum gerendo, in prima illa obsidione per Florum facta, quæ postea soluta est. Illa enim abominatio, quam paulò post sequuta est extrema totius populi desolatio, ponitur hic à Christo in signum futuræ destructionis urbis Hierusalem, & in signum fugiendi piis atque electis, ut visa illa abominatione in templo, *fugiant ex Iudea ad montes,* id est, ad loca tutæ. Iuxu quam Christi hoc loco admonitionem, soluta illa prima obsidione Flori, & antequam ad secundam obsidione inveni Titus, Christiani omnes relicta Iudea recipiebant se trans Iordanem in oppidum quoddam Regis Agrippæ, Pellam dictum, ut narrat Euseb. libro 3. capite 5. hist. Eccles.

6.

22. *Nisi breuiati fuissent dies illi, non fieret salua omnis caro: sed propter electos breuiabuntur dies illi.*

Christus adhuc de propriis Iudeorum calamitatibus differens, ait illas tantas fore, ut nisi pauciores forent illarum calamitatum dies quam Iudeorum peccata mercenrur, nullus Iudeus aut mortem aut diram captivitatem evaderet: sed propter eos qui ex Iudeis credituri erant, vel certè ab illis quantumvis incredulis vacuituri ut credentes fiant, pauciores fore illius vastationis dies, & victore exercitum iræ ac vindictæ suæ modum imposi. urum. Moxque de suo aduentu & consummatione seculi disputatione orditut Christus. *Tunc si quis vobis dixirit, Hic est Christus, &c. id est.* Post excidium Hierosolymitanum, & post finitam atque abbreviatam Iudaici populi vastationem, audite signa aduentus mei ad Iudicium. Quautilibet enim hic aduentus ab illa vastatione